

Jagiellońskie Centrum Językowe UJ
Ramowy program nauczania języka niemieckiego na poziomie B1

Założenia

Proponowany program nauczania opiera się na założeniu, że osoby rozpoczynające naukę na poziomie B1 opanowały język obcy w zakresie wyznaczonym przez programy nauczania na poziomach niższych. Uczący się pogłębiają swoją znajomość języka, rozwijając sprawności językowe oraz strategie uczenia się i kompetencje społeczne, a także poszerzają wiedzę ogólną. Lektor jest organizatorem procesu nauczania i uczenia się, doradcą oraz przewodnikiem, ale końcowe efekty zależne są od uczestników kursu – ich wkładu pracy i gotowości do uczenia się. Do osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się studenci powinni przeznaczyć minimum 60 godzin na naukę języka poza salą lekcyjną, czyli w ramach pracy własnej. Jeżeli umiejętności wyjściowe studenta uniemożliwiają efektywne uczestnictwo w kursie na poziomie B1, to dla osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się na tym poziomie konieczne jest znaczne zwiększenie nakładu pracy własnej. Program nauczania na poziomie B1 zakłada realizowanie treści uwzględniających specyfikę kierunku studiów oraz komponent akademicki.

1. Ogólne cele kursu:

- doskonalenie i rozwijanie wszystkich sprawności językowych nabytych na poziomie A2 z naciskiem na tworzenie bardziej złożonych tekstów ustnych i pisemnych
- poszerzanie zasobu słownictwa i znajomości konstrukcji gramatycznych
- zdobywanie wiedzy o kulturze i cywilizacji krajów niemieckojęzycznych w kontekście przyszłej pracy zawodowej, uczestnictwa w stypendiach i wymiany zagranicznej
- przygotowanie do posługiwania się językiem w kontekście akademickim i zawodowym
- rozwój strategii uczenia się i samokształcenia

2. Treści nauczania:

A. Zagadnienia tematyczne

- człowiek w relacjach (związki, stosunki międzyludzkie, dom, rodzina stereotypy i podział ról)
- system szkolnictwa w krajach niemieckojęzycznych
- praca, zawody, opisy wybranych zawodów i ścieżek kształcenia w danym zawodzie (specyfika opisów dostosowana do profilu i potrzeb grupy)
- międzykulturowość
- klimat i środowisko naturalne (zagrożenia klimatyczne, zanieczyszczenie i ochrona środowiska)
- pogoda, opis, prognoza pogody
- sposoby spędzania czasu wolnego, rozrywka i hobby
- sport, podróże, turystyka
- sztuka, muzyka, literatura, kino, teatr
- miasto i wieś (różnice i podobieństwa)
- media (Internet, prasa, radio, TV)
- nauka języków obcych: oczekiwania, metody, powody, doświadczenia w nauce i doskonalenia umiejętności językowych
- opis czynności dnia codziennego
- w szpitalu, na policji, w banku, na uczelni
- wypadek i zdarzenia losowe
- emocje i stres
- relacje i związki
- wybrane zawody i ścieżki kształcenia
- pogoda
- człowiek i zdrowy tryb życia

B. Zagadnienia gramatyczne i leksykalne

- czasownik „kazać“ (das Verb „lassen“): *Lassen Sie mich gehen, Lassen Sie mich in Ruhe! Es lässt sich machen.*
- użycie rodzajnika (Artikelgebrauch): *Wie heisst das auf Deutsch? –Kopierer? –Der/Die/Das Kopierer?*

- zdania przydawkowe i rozszerzona przydawka (Attributsätze und erweitertes Attribut): *Unter einem Migranten versteht man eine Person, die... . Eine an der Universität studierende Person ist ein Student oder eine Studentin.*
- zdania względne w celowniku i z przyimkami (Relativsätze im Dativ und mit Präpositionen): *Das ist der Mann mit dem ich mich verabredet habe.*
- tryb przypuszczający II (Konjunktiv II)
 - nierzeczywiste zadania warunkowe (Irreale Bedingungsätze): *Was wäre, wenn.....?*
 - nierzeczywiste zdania życzeniowe (Irreale Wunschsätze): *Wenn ich nur könnte!*
 - nierzeczywiste zdania porównawcze (Irreale Vergleichssätze): *Tue nicht so, als ob.....!*
 - tryb przypuszczający wyrażający przeszłość (Konjunktiv II Vergangenheit): *Ich hätte geschrieben./ Du wärest aufgestanden.*
- czas zaprzesły (Plusquamperfekt mir haben und sein): *Er hatte gesammelt. Sie war gelaufen.*
- Zdania czasowe (Temporalsätze): (Konjunktionen: *während, da, bevor,) Während er Musik hört, frühstückt er. / Für sie ist ein Ausbildungsberuf besser als ein Studium, da sie nicht gern am Schreibtisch sitzen.*
- czas zaprzesły z "być" i „mieć“. Spójnik: „po tym jak“/ skoro tylko“ Plusquamperfekt mit *haben* und *sein* (Konjunktionen: *nachdem*): *Nachdem er sein Frau abgeholt hatte, brachte er sein Auto in die Werkstatt.*
- zdania porównawcze z „im ... tym“ (Vergleichsätze☺ *Je mehr man übt, desto besser werden die Leistungen.*
- zdania okolicznikowe sposobu (Modalsätze): (indem, dadurch dass) *Ich erweitere meinen Wortschatz, indem (dadurch dass) ich jeden Tag fünf neue Vokabeln lerne.*
- przymiotnik i przymiotnik w funkcji rzeczownika (Adjektiv und Adjektiv als Nomen); *n-Deklination ein Studierender, der Kranke, viele Kranke.*
- odmiana przymiotnika z jego użyciem w stopniu wyższym i najwyższym (Adjektivdeklinaton mit Komparativ und Superlativ): *Der kleinere Tisch, ein kleinerer Tisch, der kleinste Tisch.*
- zaimek dzierżawczy – powtórzenie (Wiederholung: *Possessivartikel unser, euer*)
- przyimki zmienne z celownikiem i biernikiem – powtórzenie (Wiederholung: Wechselpräpositionen mit Dativ und Akkusativ): *auf, an, hinter, in, neben, zwischen, unter, über, vor*
- przyimki miejsca – powtórzenie/ Wiederholung: Lokale Präpositionen: *am Meer, ans Meer, ...*
- przyimki miejsca/ Lokale Präpositionen: *Woher?-vom/aus dem*
- czasowniki z przyimkami zmiennymi (Wiederholung: Verben mit Wechselpräpositionen): *Die Kommode steht in der Ecke. /Ich stelle die Kommode in die Ecke.*
- odmiana przymiotnika bez rodzajnika – rozszerzenie (Erweiterung: Adjektivdeklinaton nach Nullartikel): *kranker Patient.*
- czasowniki zwrotne z celownikiem (Reflexive Verben mit Dativ): *Ich kaufe mir ein Kleid.*
- czas przeszły niedokonany czasowników nieregularnych (Präteritum der unregelmäßigen Verben): *Ich kam, sah und siegte.*
- czas przeszły dokonany czasowników nieregularnych (Perfekt der unregelmäßigen Verben): *Ich bin gekommen.*
- strona bierna czasu przeszłego niedokonanego (Passiv Präteritum): *Das Auto wurde repariert.*
- odmiana przymiotnika w dopełniaczu z rodzajnikiem określonym, z rodzajnikiem nieokreślonym z zaimkiem dzierżawczym (Adjektivdeklinaton in Genitiv):
 - *des geplanten Ausflugs*
 - *eines geplanten Ausflugs*
 - *unseres geplanten Ausflugs*
- przyimek „pomimo“ (Präposition „trotz“): *trotz des schlechten Wetters*
- spójnik „w przypadku, gdy“ (Konjunktion: „falls“): *Falls Sie das Essen beendet haben, legen die Serviette neben den Teller.*
- spójniki „choć“, „pomimo że“ (Konjunktionen: „obwohl“, „trotzdem“)
- rekcja czasownika z przyimkami (Verben mit Präpositionen): *sich interessieren für ...*
- pytania z zaimkami względnymi (Fragen und Pronominaladverbien): *Worauf, worüber, woran....*
- przyimki miejsca (Lokale Präpositionen): *Woher?-vom/aus dem*
- słowa pytające (Frageartikel): *welch- .*
- zaimki wskazujące (Demonstrativpronomen): *dies-, der, das, die*

- spójniki: „do“, „od czasu“ (Konjunktionen): *bis, seit(dem)*

D. Funkcje językowe

- wyrażanie opinii: *Meiner Meinung nach.../Ich stehe auf dem Standpunkt ..*
- uzasadnianie opinii i poglądów: *Ich möchte, weil/ Ich denke..., denn...*
- wyrażanie aprobaty: *Der Meinung bin ich auch./ Der Aussage kann ich völlig zustimmen.*
- wyrażanie sprzeciwu i braku zrozumienia: *Das stimmt meiner Meinung nach nicht/ Das ist nicht richtig.*
- Wyrażanie wątpliwości: *Also ich weiß nicht.../ Stimmt das wirklich?*
- wyrażanie aprobaty: *Das finde ich besonders interessant.*
- wyrażanie dezaprobaty: *Es kann nicht sein./... halte ich für ausgeschlossen../ Die Geschichte gefällt mir nicht.*
- wyrażanie przypuszczeń: *Es kann/könnte sein , dass.../ Vielleicht ist....*
- podawanie przykładów: *Ein gutes Beispiel dafür ist...*
- dawanie rad i wskazówek: *Am besten ist.../ Ich würde raten..../ Wir schlagen vor.../ Wir geben die folgenden Empfehlungen.....*
- proponowanie: *Wie wär's, wenn....?/ Wir könnten doch....*
- wyrażanie życzeń i celów: *Ich wünsche mir,..../ Ich habe vor,..../ Für mich wäre es gut,....*
- wyrażanie zrozumienia lub braku zrozumienia: *Ich kann gut verstehen, dass.../ Ich verstehe..... nicht. /Ich würde anders reagieren.*
- Mówienie o swoich osobistych doświadczeniach: *Ich habe ähnliche Erfahrungen gemacht, als/ Bei mir war es damals so...*
- wyrażanie emocji np. zdziwienia, zaskoczenia, radości: *Mich hat total überrascht, dass.../ Erstaunlich finde ich, dass.../ Ich bin sehr froh, dass...*
- gratulowanie, składanie życzeń: *Herzlichen Glückwunsch! / Alles erdenklich Gute!*
- wyrażanie uprzejmych próśb: *Könnten Sie... bitte...?/ Dürfte ich.... bitte?*
- opisywanie / przedstawianie: *Es besteht aus.../ Es ist....*
- argumentowanie: *Für mich ist es wichtig, dass.../ Ich finde es....*
- branie udziału w dyskusji: *Meiner Meinung nach, Dazu kommt noch, dass Man muss auch eine Sache berücksichtigen, dass... .*
- prowadzenie dyskusji: *Dürfte ich dazu etwas sagen? Darf ich bitte den Satz abschließen? / Könnte ich bitte etwas dazu beitragen?*
- opisywanie grafik, statystyk, diagramów: *Die Grafik zeigt..../ Die Statistik stellt... dar./ An erster Stelle.....sieht man..../*
- facylitowanie, podsumowywanie: *Die Geschichte handelt von.../Den Inhalt der Geschichte kann man so zusammenfassen:.....*
- opisywanie filmu: *In dem Film geht es um.../ Im Mittelpunkt des Geschehens steht.../ Schauplatz des Films ist....*
- przedstawianie prezentacji i referatów: *Das Thema meiner Präsentation/ meines Vortrags lautet....*
- pisanie prostych listów formalnych, e-maili: *Ich wende mich heute an Sie, weil.*
- komentowanie: *Darf ich bitte kurz kommentieren....*
- reklamowanie: *Hiermit möchte ich Ihnen meine Reklamation mitteilen.*

D. Komponent akademicki

- wyszukiwanie, przetwarzanie i przedstawianie informacji z tekstu
- umiejętność kontaktowania się ze środowiskiem akademickim z innych krajów w podstawowych kwestiach i na podstawowym poziomie
- rozwój autonomii m.in. przez określenie stylu uczenia się i stosowanie odpowiednich strategii

E. Komponent specjalistyczny

- podstawowe słownictwo specjalistyczne dotyczące danej dziedziny
- krótkie, nieskomplikowane (lub uproszczone) teksty źródłowe – umiejętność wyszukiwania informacji i rozumienia głównych kwestii, czasem z wykorzystaniem słownik

3. Przewidywane efekty uczenia się:

Po zakończeniu kursu student potrafi:

Sluchanie

- zrozumieć rozmowy na tematy codzienne np. na dworcu, proste rozmowy również w kontekście studiowania
- zrozumieć wypowiedzi osób o swoich doświadczeniach i przeżyciach osobistych i zawodowych
- zrozumieć proste informacje na temat projektu, prowadzenia działalności gospodarczej i pracy w firmie
- zrozumieć prostą prezentację na znany temat, np. studia, firma, zainteresowania
- zrozumieć informacje dotyczące opisu grafiki, statystyki, diagramu
- zrozumieć proste polecenia
- zrozumieć najważniejsze informacje w opowiadaniach i sprawozdaniach
- zrozumieć podstawowe informacje w wiadomościach telewizyjnych, radiowych i internetowych
- zrozumieć argumenty za i przeciw
- zrozumieć ton i nastawienie mówiącego
- zrozumieć typowe polecenia, potrzeby lub zakazy

Komponent akademicki

- zrozumieć sens wypowiedzi ustnej związanej z jego kierunkiem studiów lub wykonywanym zawodem, o ile przekaz ustny jest wyraźny i w tempie dostosowanym do potrzeb uczącego się.

Czytanie

- zrozumieć teksty, artykuły, informacje, ogłoszenia zawierające zwyczajowo używane wyrażenia związane z życiem codziennym i zawodowym
- Zrozumieć informacje na temat miejsca, osób, czynności, przeżyć i doświadczeń
- zrozumieć opisy wydarzeń, uczuć i życzeń zawartych w listach nieformalnych i mailach
- znaleźć informacje w tekstach takich, jak: sprawozdania, broszury, prospekty, grafiki
- przeczytać tekst o tematyce codziennej i fachowej, o umiarkowanym stopniu trudności
- zrozumieć główne informacje dotyczące porad lub poleceń zawartych w listach i e-mailach; informacje na temat działalności instytucji, firmy oraz danych statystycznych; szczegółowe informacje w ogłoszeniach prasowych o pracy
- zrozumieć ważne informacje w tekstach i umie je porównać
- zrozumieć krótki fachowy tekst dotyczący jakiegoś projektu

Komponent akademicki

- zrozumieć prosty tekst fachowy posilkując się literaturą przedmiotu i słownikiem
- znaleźć określone informacje w tekstach i je ze sobą porównać
- zrozumieć informacje zawarte w diagramach, grafikach i statystykach i odnoszącym się do nich komentarzu
- zrozumieć wskazówki zawarte w tekście
- zrozumieć informacje w instrukcji obsługi urządzenia lub przyrządu
- wybrać z wielu informacji właściwą dla konkretnej sytuacji
- zrozumieć, rozróżnić i uporządkować argumenty za i przeciw

Pisanie

- opisać w liście lub e-mailu przeżycia i związane z nimi wrażenia i emocje
- streścić dłuższy tekst
- napisać zaproszenie, opisać swoje stanowisko w jakiejś sprawie
- napisać krótki tekst biograficzny
- krótko opisać daną osobę
- napisać list z reklamacją
- napisać list lub e-mail, np. w celu dokonania rezerwacji
- opisać wydarzenia, wypadek oraz ich kontekst sytuacyjny
- opisać strukturę instytucji, organizacji np. szkoły lub uniwersytetu

Komponent akademicki

- krótko opisać projekt na podstawie nieskomplikowanego krótkiego tekstu fachowego
- napisać prosty tekst związany z kierunkiem studiów lub wykonywanym zawodem

- napisać list lub e-mail, w celu dokonania rezerwacji miejsca na konferencji, miejsca w hotelu, akademiku podając swoje wymagania oraz krótko argumentując wybór
- napisać notatkę
- wypełnić formularz
- napisać CV
- napisać formalne podziękowanie, zaproszenie, wyjaśnienie, zażalenie, zapytanie o informacje
- opisywać czynności związanych z teraźniejszością, przeszłością zaprzeszłą, opisywać zaplanowaną i niezaplanowaną przyszłość
- przedstawiać warunki dla czynności
- przedstawiać okoliczności towarzyszących wydarzeniom w przeszłości, teraźniejszości i przyszłości (celu, stopnia, sposobu, przyczyny, skutku)
- wyrażać opinie na podstawie przeczytanych artykułów, tekstów

Mówienie

- brać udział w rozmowie wymagającej wymiany informacji na zadany temat z rodzimym użytkownikiem języka (jednakże wymaga to dostosowania tempa mówienia do możliwości studenta)
- zaproponować spotkanie, wspólne spędzenie czasu lub pracę nad projektem
- ustalić i omówić program spotkania
- poinformować o swojej sytuacji osobistej
- rozmawiać o zainteresowaniach i sposobach spędzania wolnego czasu
- mówić o pogodzie
- rozmawiać o modzie i wyrażać swój pogląd dotyczący współczesnych zjawisk w kulturze
- opowiedzieć o doświadczeniach z podróży, wakacji
- mówić o problemach emigracji
- opisać wypadek i przeprowadzić rozmowę z personelem medycznym u lekarza i w szpitalu
- mówić o związkach, uczuciach, doświadczeniach życiowych
- opisywać własne doświadczenia życiowe
- wyrazić pogląd na aktualny temat stosując odpowiednią argumentację
- przekazywać informacje
- opisać stanowisko pracy
- złożyć zażalenie
- potrafi ustosunkować się do zadawanych pytań, jednakże tempo mówienia dostosowane jest do jego możliwości (wymaga powtórzeń)
- opisywać rysunki, zdjęcia, ilustracje i obrazy
- wyrażać i uzasadniać swoje stanowisko, opinię, pogląd

Komponent akademicki

- opisać swój kierunek studiów
- przedstawić krótką prezentację na podstawie wybranego tekstu na temat związany z kierunkiem studiów
- wyrażać i uzasadniać swoje stanowisko, opinię, pogląd dotyczący swojej dziedziny studiów lub pracy, którą wykonuje
- wygłosić krótki referat na wybrany temat związany z kierunkiem studiów lub pracą stosując zdania złożone
- zastosować struktury w nowym kontekście poszerzając zakres swoich wypowiedzi
- brać udział w dyskusji na znane tematy z zastosowaniem odpowiednich struktur leksykalno-gramatycznych
- zinterpretować statystyki, grafy, diagramy